

Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO PIRMININKO NUTARTIS

2017 m. liepos 21 d.*

„Laikinųjų apsaugos priemonių taikymas – Gamtinių dujų vidaus rinka – Direktyva 2009/73/EB – *Bundesnetzagentur* prašymas, kuriuo siekiama pakeisti Sąjungos taisyklių, reglamentuojančių OPAL dujotiekio eksploatavimą, netaikymo sąlygas – Komisijos sprendimas dėl Sąjungos taisyklių netaikymo sąlygų pakeitimo – Prašymas sustabdyti vykdymą – Skubos nebuvimas“

Byloje T-883/16 R

Lenkijos Respublika, atstovaujama B. Majczyna, M. Kawnik ir K. Rudzińska,

ieškovė,

palaikoma

Lietuvos Respublikos, atstovaujamos D. Kriaučiūno ir R. Krasuckaitės,

įstojusios į bylą šalies,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą O. Beynet ir K. Herrmann,

atsakovę,

palaikomą

Vokietijos Federacinės Respublikos, atstovaujamos T. Henze ir R. Kanitz,

įstojusios į bylą šalies,

dėl SESV 278 ir 279 straipsniais grindžiamo prašymo sustabdyti 2016 m. spalio 28 d. Komisijos sprendimo C(2016) 6950 *final* dėl sąlygų, kuriomis OPAL dujotiekiui netaikomos Direktyva 2003/55/EB nustatytos taisyklės, susijusios su prieigos suteikimu tretiesiems asmenims ir tarifų reguliavimu, pakeitimo vykdymą

BENDROJO TEISMO PIRMININKAS

priima šią

* Proceso kalba: lenkų.

Nutartį

Ginčo aplinkybės

- 1 2009 m. birželio 12 d. Sprendimu C(2009) 4694 Europos Bendrijų Komisija paprašė *Bundesnetzagentur* (*BNetzA*, federalinė tinklų agentūra, Vokietija) pagal 2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/55/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinančios Direktyvą 98/30/EB (OL L 176, 2003, p. 57; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 12 sk., 2 t., p. 230), 22 straipsnį iš dalies pakeisti šios agentūros 2009 m. vasario 25 d. sprendimą netaikyti minėtos direktyvos 18 straipsnyje numatytų prieigos suteikimo tretiesiems asmenims taisyklių ir jos 25 straipsnio 2–4 dalyse numatytų tarifinio reguliavimo taisyklių *Ostseepipeline-Anbindungsleitung* (OPAL) dujotiekio, t. y. *Nord Stream 1* dujotiekio žemyninės atkarpos rytinės dalies, kurios įėjimo taškas yra Vokietijoje, šalia Lubmino, netoli Greifswaldo, o išėjimo taškas – Brandovo vietovėje Čekijoje, projekto perdavimo pajėgumams.
- 2 2009 m. birželio 12 d. Komisijos sprendime nustatytos tokios sąlygos:
 - „a) Nepažeidžiant b punkte nustatytos taisyklės, vienoje ar keliose didelėse gamtinių dujų pradinės ar galutinės grandies rinkose, apimančiose Čekiją, dominuojanti įmonė negali per vienus metus rezervuoti daugiau nei 50 % OPAL dujotiekio perdavimo pajėgumų prie Čekijos sienos. Tai pačiai grupei, kaip *Gazprom* ir *Wingas*, priklausančių įmonių atliekamos rezervacijos nagrinėjamos kartu. Dominuojančią padėtį užimančių įmonių ir (arba) dominuojančių įmonių grupių, sudariusių ilgalaikes didelės apimties dujų tiekimo sutartis, rezervacijos bus nagrinėjamos bendrai <...>
 - b) 50 % pajėgumų riba gali būti viršyta, jei atitinkama įmonė rinkai pasiūlo 3 mlrd. m³ dujų per OPAL dujotiekį taikant atvirą, skaidrią ir nediskriminacinę procedūrą (dujų perdavimo programa). Dujotiekį valdanti bendrovė arba įmonė, privalanti įgyvendinti programą, turi užtikrinti atitinkamų perdavimo pajėgumų prieinamumą ir laisvą išėjimo taško pasirinkimą (pajėgumų perdavimo programa). Dujų perdavimo ir pajėgumų perdavimo programų formą tvirtina *BNetzA*.“
- 3 2009 m. liepos 7 d. *BNetzA* iš dalies pakeitė savo 2009 m. vasario 25 d. sprendimą, pritaikydama jį prie minėtų sąlygų, numatytų 2009 m. birželio 12 d. Komisijos sprendime. *BNetzA* leido netaikyti taisyklių 22 metus.
- 4 OPAL dujotiekis pradėtas eksploatuoti 2011 m. liepos 13 d., jo pajėgumai yra apie 36,5 mlrd. m³. Pagal 2009 m. birželio 12 d. Komisijos sprendimą ir 2009 m. vasario 25 d. *BNetzA* sprendimą, iš dalies pakeistą 2009 m. liepos 7 d. sprendimu, OPAL dujotiekio pajėgumams buvo leista visiškai netaikyti taisyklių, susijusių su reglamentuojamąja trečiųjų asmenų prieiga, ir tarifinio reguliavimo taisyklių remiantis Direktyva 2003/55.
- 5 50% nerezervuotų šio dujotiekio pajėgumų niekada nebuvo išnaudota, nes *Gazprom* niekada neįgyvendino 2009 m. birželio 12 d. Komisijos sprendime nustatytos dujų perdavimo programos. Dujotiekio pajėgumai įėjimo taške prie Greifswaldo yra aktualūs tik tretiesiems asmenims, galintiems įleisti dujų šiame dujotiekio taške. Pagal esamą techninę struktūrą dujos šiame įėjimo taške gali būti tiekiamos tik per dujotiekį *Nord Stream 1*, kurį *Gazprom* grupė naudoja dujoms iš Rusijos vamzdinių transportuoti, todėl *a priori* atrodo, kad išnaudojama tik 50 % OPAL dujotiekio pajėgumų.
- 6 2016 m. gegužės 13 d. *BNetzA*, remdamasi 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinančios Direktyvą 2003/55 (OL L 211, 2009 p. 94), 36 straipsniu, pranešė Komisijai, kad ketina pakeisti kai kurias 2009 m. suteiktas išimties sąlygas, susijusias su *Opal Gastransport GmbH & Co. KG* (toliau – OGT) valdomo OPAL dujotiekio atkarpa.

- 7 2016 m. spalio 28 d. Komisija, remdamasi Direktyvos 2009/73 36 straipsnio 9 dalimi, priėmė Sprendimą C(2016) 6950 *final* dėl sąlygų, kuriomis OPAL dujotiekiui netaikomos Direktyva 2003/55 nustatytos taisyklės, susijusios su prieigos suteikimu tretiesiems asmenims ir tarifų reguliavimu, pakeitimo (toliau – ginčijamas sprendimas), skirtą *BNetzA*.
- 8 Ginčijamame sprendime Komisija nusprendė toliau netaikyti taisyklių, susijusių su prieigos suteikimu tretiesiems asmenims, OPAL dujotiekio atkarpai nuo įėjimo taško prie Greisvaldo iki išėjimo taško Brandove ne daugiau kaip 50 % pajėgumų, o tai ji jau buvo patvirtinusi savo 2009 m. birželio 12 d. sprendime. Tačiau 50 % likusių pajėgumų šioje atkarpoje, kurie iki šiol buvo neišnaudojami dėl to, kad *Gazprom* neįgyvendino dujų perdavimo programos, buvo atlaisvinti, t. y. jiems pradėtos taikyti prieigos tretiesiems asmenims suteikimo taisyklės. Šis atlaisvinimas turi vykti paskirstant perdavimo pajėgumus – juos dujotiekio valdytojas turi skaidriai ir nediskriminuojamai paskirstyti aukcionuose.
- 9 Toks nediskriminacinis ir skaidrus šitaip atlaisvintų perdavimo pajėgumų paskirstymas *de facto* taip pat gali lemti tai, kad juos naudotų *Gazprom eksport*, todėl Komisija, siekdama užtikrinti, kad tretieji asmenys turėtų faktinę prieigą prie „atlaisvintų“ pajėgumų, padidino *BNetzA* pasiūlytą ribą, susijusią su FZK tipo sujungimo pajėgumais (*feste frei zuordenbare Kapazitäten*, nuolatiniai laisvai paskirstomi pajėgumai) dujotiekio išėjimo taške. Taigi OPAL dujotiekio valdytojas privalės kitiems naudotojams nei dominuojančią padėtį Čekijos gamtinių dujų rinkoje užimanti bendrovė aukciono būdu suteikti FZK sujungimo pajėgumų, kurių pradinis dydis yra 3,2 mln. kWh. Vis dėlto, jei rengiant metinius aukcionus paaiškėtų, kad FZK pajėgumų paklausa Brandovo išėjimo taške viršija 90 % siūlomų pajėgumų, *BNetzA* privalėtų per kitą metinį aukcioną padidinti turimus FZK pajėgumus 1,6 mln. kWh. Turimi FZK pajėgumai galiausiai galėtų pasiekti 6,4 mln. kWh, t. y. 20 % visų OPAL dujotiekio pajėgumų.
- 10 Be to, atsižvelgdama į tai, kad aukcionų daugėja, ir siekdama neleisti Čekijos rinkoje dominuojančiai įmonei didinti jų skaičiaus Komisija nustatė papildomą sąlygą, pagal kurią toks subjektas suteikiant FZK pajėgumų aukcionuose gali pateikti pasiūlymą tik nurodydamas bazinę pajėgumų kainą, o tai reiškia, kad siūloma kaina negali viršyti vidutinės bazinės reglamentuojamojo tarifo kainos *Gaspool* komercinės zonos perdavimo tinkle iš Vokietijos į Čekiją, taikomos tais pačiais metais panašiams produktams.
- 11 2016 m. lapkričio 28 d. *BNetzA* iš dalies pakeitė 2009 m. vasario 25 d. sprendimu OPAL dujotiekio valdytojui suteiktą išimtį pagal ginčijamą sprendimą.

Procesas ir šalių reikalavimai

- 12 2016 m. gruodžio 16 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo Lenkijos Respublikos ieškinį dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo.
- 13 Atskiru dokumentu (jį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo tą pačią dieną) Lenkijos Respublika pateikė šį laikinųjų apsaugos priemonių prašymą, kuriame iš esmės Bendrojo Teismo pirmininko prašo:
 - sustabdyti ginčijamo sprendimo vykdymą, kol nepaskelbtas teismo sprendimas, kuriuo užbaigiama pagrindinė byla,
 - įpareigoti Komisiją pareikalauti, kad *BNetzA* sustabdytų ginčijamame sprendime išdėstytą Komisijos pozicijos įgyvendinimą, kol nepaskelbtas teismo sprendimas, kuriuo užbaigiama pagrindinė byla,

- įpareigoti Komisiją pareikalauti, kad *BNetzA* imtųsi visų įmanomų teisinių priemonių siekdama sustabdyti sprendimo, sandorio, viešosios teisės reglamentuojamo susitarimo ar bet kurios kitos įgyvendinimo priemonės, kuria iš dalies pakeičiamas, papildomas, panaikinamas ar kitaip paveikiamas 2009 m. vasario 25 d. *BNetzA* sprendimas (2009 m. liepos 7 d. redakcija), vykdymą, kol nepaskelbtas teismo sprendimas, kuriuo užbaigiama pagrindinė byla,
 - įpareigoti Komisiją pareikalauti, kad OGT nesuteiktų prieigos prie OPAL dujotiekio perdavimo pajėgumų kitomis sąlygomis nei nustatytos 2009 m. vasario 25 d. *BNetzA* sprendime (2009 m. liepos 7 d. redakcija), kol nepaskelbtas teismo sprendimas, kuriuo užbaigiama pagrindinė byla,
 - išnagrinėti šį prašymą iki 2016 m. gruodžio 23 d. pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 157 straipsnio 2 dalį.
- 14 2016 m. gruodžio 23 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktose pastabose dėl laikinųjų apsaugos priemonių prašymo Komisija Bendrojo Teismo pirmininko prašo:
- atmesti šį prašymą,
 - priteisti iš Lenkijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.
- 15 2016 m. gruodžio 23 d. Nutartimi *Lenkija / Komisija* (T-883/16 R) Bendrojo Teismo pirmininkas pagal Procedūros reglamento 157 straipsnio 2 dalį patenkino prašymą sustabdyti vykdymą, kol nepriimta nutartis, kuria užbaigiama ši laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra. Be to, jis taip pat pateikė šalims klausimus; į juos Lenkijos Respublikos vardu buvo atsakyta 2017 m. sausio 13 d., o Komisijos vardu – 2017 m. sausio 16 d. Lenkijos Respublika taip pat pateikė prašymą taikyti proceso organizavimo priemones, o dėl šio prašymo 2017 m. sausio 20 d. Komisija pateikė pastabas, kuriomis siekiama, kad šis prašymas būtų atmetas.
- 16 2017 m. vasario 2 d. Bendrojo Teismo pirmininkas patenkino Vokietijos Federacinės Respublikos prašymą įstoti į bylą, pateiktą 2017 m. sausio 19 d.; dėl jo nei Komisija, nei Lenkija savo pastabose, atitinkamai pateiktose 2017 m. sausio 30 ir 31 d., nepateikė prieštaravimų. Vokietijos Federacinės Respublikos įstojimo į bylą paaiškinimas, kuriuo ji palaikė Komisijos reikalavimus, Bendrojo Teismo kanceliarijoje užregistruotas 2017 m. vasario 9 d. 2017 m. kovo 3 d. pagrindinės šalys pateikė pastabas dėl šio paaiškinimo.
- 17 2017 m. kovo 1 d. Lenkijos Respublika pateikė papildomą paaiškinimą ir du raštus, atitinkamai datuojamus 2016 m. rugpjūčio 30 d. ir gruodžio 9 d., kuriuos Rusijos Federacijos energetikos ministras siuntė Lenkijos Respublikos energetikos ministrui.
- 18 2017 m. gegužės 5 d. Lietuvos Respublikai buvo leista įstoti į bylą palaikyti Lenkijos Respublikos reikalavimų pagrindinėje byloje. Jos įstojimo į bylą paaiškinimas šioje byloje pateiktas 2017 m. gegužės 22 d. 2017 m. birželio 9 d. Lenkijos Respublika ir Komisija pateikė pastabas dėl šio paaiškinimo.
- 19 2017 m. birželio 22 d. raštu šalys buvo pakviestos į posėdį, kurio data 2017 m. liepos 5 d., kad pateiktų argumentus dėl sąlygų, susijusių su skuba ir interesų suderinimu. Todėl Komisijos ir įstojusių į bylą šalių buvo paprašyta pateikti pastabas dėl 2017 m. kovo 1 d. Lenkijos Respublikos pateikto papildomo paaiškinimo, prie kurio buvo pridėti papildomi jos prašymą patvirtinantys įrodymai.
- 20 2017 m. birželio 23 d. raštu Lietuvos Respublika pranešė Bendrajam Teismui, kad posėdyje nedalyvaus.
- 21 2017 m. liepos 5 d. posėdyje Lenkijos Respublika, Komisija ir Vokietijos Federacinė Respublika pateikė savo argumentus ir atsakė į Bendrojo Teismo pirmininko pateiktus klausimus.

Dėl teisės

Bendrosios pastabos

- 22 Iš SESV 278 ir 279 straipsnių, siejamų su SESV 256 straipsnio 1 dalimi, matyti, kad laikinąsias apsaugos priemones taikantis teisėjas gali, jei mano tai esant reikalinga dėl susiklosčiusių aplinkybių, sustabdyti Bendrajame Teisme ginčijamo teisės akto taikymą ar nustatyti reikiamas laikinąsias apsaugos priemones, taikydamas Procedūros reglamento 156 straipsnį. Tačiau SESV 278 straipsnyje įtvirtintas principas, pagal kurį ieškinio pareiškimas nesustabdo ginčijamo akto galiojimo, nes Europos Sąjungos institucijų priimtiems aktams taikoma teisėtumo prezumpcija. Taigi laikinąsias apsaugos priemones taikantis teisėjas tik išimtinio atveju gali nurodyti sustabdyti Bendrajame Teisme ginčijamo akto vykdymą arba nustatyti kitas laikinąsias apsaugos priemones (2016 m. liepos 19 d. Nutarties *Belgija / Komisija*, T-131/16 R, EU:T:2016:427, 12 punktą).
- 23 Be to, Procedūros reglamento 156 straipsnio 4 dalies pirmame sakinyje nurodyta, kad laikinųjų apsaugos priemonių prašymuose nurodomas „ginčo dalykas, aplinkybės, patvirtinančios skubą, ir faktiniai bei teisiniai pagrindai, *prima facie* pagrindžiantys prašomos laikinosios apsaugos priemonės taikymo būtinumą“.
- 24 Taigi laikinąsias apsaugos priemones taikantis teisėjas gali sustabdyti vykdymą arba taikyti kitas laikinąsias apsaugos priemones, tik jei įrodyta, kad jų taikymą *prima facie* pateisina faktiniai ir teisiniai pagrindai (*fumus boni juris*) ir kad jas būtina taikyti skubiai, nes siekiant išvengti didelės ir nepataisomos žalos prašymą pateikusio asmens interesams jos turi būti priimtose ir sukelti pasekmių iki sprendimo pagrindinėje byloje priėmimo. Šios sąlygos yra kumuliacinės, todėl laikinųjų apsaugos priemonių prašymai turi būti atmesti, jeigu netenkinama viena iš šių sąlygų. Laikinąsias apsaugos priemones taikantis teisėjas prirėkęs taip pat palygina esamus interesus (žr. 2016 m. kovo 2 d. Nutarties *Evonik Degussa / Komisija*, C-162/15 P-R, EU:C:2016:142, 21 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 25 Atlikdamas šį bendrą nagrinėjimą, laikinąsias apsaugos priemones taikantis teisėjas turi plačią diskreciją ir, atsižvelgdamas į konkretaus atvejo ypatybes, turi laisvę nustatyti būdą, kuriuo šios skirtingos sąlygos turi būti patikrintos, ir šio nagrinėjimo eiliškumą, nes teisės normomis jam nenustatyta analizės tvarka vertinant būtinybę priimti tarpinį sprendimą (žr. 2012 m. liepos 19 d. Nutarties *Akhras / Taryba*, C-110/12 P(R), nepaskelbta Rink., EU:C:2012:507, 23 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 26 Tokiomis bylos aplinkybėmis pirmiausia reikia išnagrinėti, ar yra tenkinama skubos sąlyga.

Dėl skubos

- 27 Siekiant patikrinti, ar prašomos taikyti laikinosios apsaugos priemonės yra skubios, reikia priminti, kad laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūros tikslas – garantuoti būsimo galutinio sprendimo veiksmingumą, kad būtų išvengta Sąjungos teismo užtikrinamos teisinės apsaugos spragų. Siekiant šio tikslo, skubą reikia vertinti atsižvelgiant į būtinybę priimti laikiną sprendimą, kad šalis, kuri prašo taikyti laikinąsias apsaugos priemones, nepatirtų rimtos ir nepataisomos žalos (žr. 2016 m. sausio 14 d. Nutartį *AGC Glass Europe ir kt. / Komisija*, C-517/15 P-R, EU:C:2016:21, 27 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 28 Nagrinėjamu atveju Lenkijos Respublika baiminasi, kad, jeigu jos laikinųjų apsaugos priemonių prašymas bus atmestas, ji patirs didelę ir nepataisomą žalą, nes dėl ginčijamo sprendimo įvykdymo padidėtų perdavimo OPAL dujotiekiu pajėgumai ir taip neišvengiamai sumažėtų dujų perdavimas dujotiekiais *Yamal-Europe* ir *Fraternité*, o tai keltų grėsmę dujų tiekimo į Lenkiją saugumui.

- 29 Pirmiausia reikėtų pažymėti, jog neginčijama, kad dėl ginčijamo sprendimo sukeltų pasekmių būtų naudojama daugiau OPAL dujotiekio perdavimo pajėgumų.
- 30 Dėl ryšio tarp dujų perdavimo OPAL dujotiekiu pajėgumų padidinimo, dujų perdavimo sumažinimo *Yamal-Europe* ir *Fraternité* dujotiekiais ir dujų tiekimui į Lenkiją kylančios grėsmės Lenkijos Respublika iš esmės mano, kad ši ryšį lemia dvi vienalaidžių įvykių sekos.
- 31 Pirma, Lenkijos Respublika teigia, kad ginčijamo sprendimo įvykdymas leistų *Gazprom* rezervuoti 90 % OPAL dujotiekio perdavimo pajėgumų. Ginčijamame sprendime numatyta, kad aukcionuose paskirstoma 50 % visų OPAL dujotiekio perdavimo pajėgumų. Tačiau, kaip teigia Lenkijos Respublika, dėl ginčijamame sprendime nustatytų reguliavimo išimties sąlygų *Gazprom* būtų suteikta galimybė aukcione gauti bent 80 % iš dalies reglamentuotų OPAL dujotiekio perdavimo pajėgumų. Kadangi likusiems 50 % OPAL dujotiekio pajėgumų Sąjungos teisės normos ir taisyklės, susijusios su prieigos suteikimu tretiesiems asmenims, netaikomos ir visi jie suteikiami *Gazprom*, ši bendrovė iš tikrųjų galėtų gauti garantuojamą prieigą prie bent 90 % visų OPAL dujotiekio perdavimo pajėgumų.
- 32 Antra, Lenkijos Respublika nurodo, kad ši *Gazprom* galimybė padidinti OPAL dujotiekio siūlomų pajėgumų naudojimą leis jai pakeisti savo prekybos strategiją, todėl ši įmonė iš esmės sumažins arba visiškai nutrauks dujų tiekimą į Vokietijos rinką per *Yamal-Europe* dujotiekį ir tai iš esmės paveiks dujų tiekimą į Lenkijos rinką *Yamal-Europe* ir *Fraternité* dujotiekiais sąlygas. Pirmiausia dėl tokio *Gazprom* eksploatavimo sumažinimo ar nutraukimo, be kita ko, pirma, *Yamal-Europe* dujotiekio eksploatavimo išlaidos bus paskirstytos atsižvelgiant į mažesnę dujų kiekį ir dėl to gerokai padidės perdavimo kainos, todėl suinteresuotieji operatoriai negalės naudotis šia infrastruktūra didžiausioje pasienio jungtyje vakarų kryptimi (Mallnow (Vokietija) sujungimo taškas); antra, bus sumažinta rinkos dalyvių galimybė gauti virtualaus apgrėžimo paslaugas naudojant *Yamal-Europe* dujotiekį, taip apribojant galimybę į Lenkijos dujų rinką patekti *Gazprom* atžvilgiu alternatyviems tiekėjams, norintiems prekiauti Vokietijoje nusipirktomis dujomis, ir, trečia, padidės dujų tiekimą išlaidos kituose sujungimo taškuose tarp Lenkijos ir Sąjungos, nes padidės kitų tarpvalstybinių pajėgumų paklausa. Be to, nutraukus dujų tiekimą iš vakarų, *Gazprom* galėtų naudotis savo dominuojančia padėtimi Lenkijos rinkoje ir nevaržomai nustatyti dujų tiekimą į Lenkiją kainas, o dėl to padidėtų kainos galutiniais vartotojams. Galiausiai, kaip nurodo Lenkijos Respublika, galimybė gauti papildomų pajėgumų OPAL dujotiekyje leistų *Gazprom* siekti toliau nukreipti dujų tranzitą iš Ukrainos teritorijos į *Nord Stream 1* dujotiekį; taip būtų užkirstas kelias tiekimui į Lenkijos teritoriją per *Fraternité* dujotiekio atkarpą Drozdowicze taške Lenkijos ir Ukrainos pasienyje, o tai pakenktų Lenkijos energetiniam saugumui, nes būtų neįmanoma užtikrinti Lenkijos pietryčiuose esančių vartotojų aprūpinimo tęstinumo, nes jiems tiekiama tiesiai iš Ukrainos.
- 33 Nesant reikalo vertinti, pirma, tariamai hipotetinio kiekvienos iš šių dviejų įvykių sekų, dėl kurių Lenkijos Respublika pateikia tam tikrą informaciją ir dokumentus, kuriais siekia įrodyti pakankamą tikrumo lygį, kurį vis dėlto ginčija Komisija ir Vokietijos Federacinė Respublika, pobūdžio ir, antra, šių dviejų įvykių sekų ir ginčijamo sprendimo priežastinio ryšio realumo, pakanka pažymėti, kad šiuo atveju nurodoma žala nebus patirta greitu laiku.
- 34 Kaip priminta šios nutarties 27 punkte, pagal suformuotą jurisprudenciją laikinųjų apsaugos priemonių prašymo skuba turi būti vertinama atsižvelgiant į būtinybę priimti laikiną sprendimą siekiant neleisti, kad laikinąsias apsaugos priemonės prašanti taikyti šalis patirtų didelę ir nepataisomą žalą, kol dar nepriimtas teismo sprendimas dėl pagrindinio prašymo dėl panaikinimo; be to, ši šalis turi pateikti įtikinamų įrodymų, kad ji negali sulaukti procedūros, susijusios su pagrindiniu ieškiniu, baigties, pati nepatyrusi tokio pobūdžio žalos.

- 35 Nagrinėjamu atveju iš bylos medžiagoje pateiktos informacijos, kurios Lenkijos Respublika neginčija, matyti, kad šiuo metu galioja su *Gazprom* sudaryta tranzito sutartis dėl gamtinių dujų perdavimo (iki 32,3 mlrd. m³ dujų) iki 2020 m. per *Yamal-Europe* dujotiekio atkarpą Lenkijoje į Rytų Europos rinkas, įskaitant Lenkiją, ir 1996 m. sudaryta *PGNiG S.A.* ir *Gazprom* sutartis dėl gamtinių dujų tiekimo (iki 10,2 mlrd. m³ dujų), kuri baigs galioti 2022 m. pabaigoje.
- 36 Ši informacija, kurios nebuvo pirminiame Lenkijos Respublikos prašyme ir kurią Komisija pirmą kartą pateikė 2016 m. gruodžio 23 d. pastabose, turi lemiamą reikšmę laikinąsias apsaugos priemonės taikančiam teisėjui vertinant sąlygą, susijusią su skuba. Iš tiesų iš šių sutarčių matyti, kad *Yamal-Europe* dujotiekio Lenkijos atkarpos perdavimo pajėgumų eksploatavimas iš pirmo žvilgsnio yra užtikrintas bent iki 2019 m. pabaigos, o *Gazprom* tiekimas į Lenkijos rinką – iki 2022 m. Šiuo klausimu, jei būtų nesilaikoma šių sutartinių įsipareigojimų, Lenkijos Respublika įgytų specialiąsias teisių gynimo priemones, kurias ji prireikus turėtų įgyvendinti. Be to, šiomis aplinkybėmis Lenkijos Respublika pagal Procedūros reglamento 160 straipsnį galėtų kreiptis į laikinąsias apsaugos priemones taikančią teisėją.
- 37 Taigi iš pirmo žvilgsnio, net jei būtų pakankamai įrodytas Lenkijos Respublikos nurodomos žalos tikrumas, ši žala galėtų atsirasti tik tada, kai baigtų galioti minėtos sutartys, jei jos nebūtų pratęstos. 2017 m. kovo 3 d. pastabose dėl Vokietijos Federacinės Respublikos procesinio dokumento Lenkijos Respublika laikosi nuomonės, kad sprendimas dėl šios bylos esmės tikriausiai bus priimtas per dvejus metus, t. y. 2019 metais. Todėl reikia pažymėti, kad Lenkijos Respublika nepateikė įtikinamų įrodymų, kad ji negali laukti, kol baigsis su pagrindiniu ieškiniu susijęs procesas, pati nepatirdama didelės ir nepataisomos žalos.
- 38 Šiuo klausimu vis dėlto reikia pažymėti, kad Lenkijos Respublika prie 2017 m. kovo 1 d. pateikto papildomo procesinio dokumento pridėjo du – 2016 m. rugpjūčio 30 d. ir gruodžio 9 d. – raštus, kuriuos Rusijos Federacijos energetikos ministras siuntė Lenkijos Respublikos energetikos ministrui. Pirmasis raštas susijęs su 2015 m. gegužės 19 d. *Urząd Regulacji Energetyki* (Energos reguliavimo tarnyba, Lenkija) sprendimu dėl nepriklausomumo sertifikato suteikimo *Gaz-System*, kiek tai susiję su Lenkijoje esančios dujotiekio *Yamal-Europe* dalies valdytojo funkcijų atlikimu, dėl kurio Rusijos ministras teigia, kad juo pažeidžiama 2010 m. spalio 25 d. sutartis dėl operatoriaus, atsakingo už šio dujotiekio Lenkijoje einančią atkarpą, pareigų, kuri pati grindžiama 1993 m. rugpjūčio 25 d. Rusijos ir Lenkijos sutartimi dėl Rusijos dujų tranzitui per Lenkijos teritoriją skirtų dujotiekių statybos. Antruoju raštu Lenkijos ministrą siekiama informuoti apie sunkumus, kurių *Gazprom* patyrė Ukrainoje, nes ten šiai bendrovei Ukrainos administracija paskyrė baudą. Rusijos ministras informavo Lenkijos ministrą, kad jei šie sunkumai nebus išspręsti, *Gazprom* gali sumažinti dujų tiekimą. Taigi Lenkijos Respublika iš esmės teigia, kad šie dokumentai įrodo dujų tiekimo apribojimo ar nutraukimo grėsmės realumą, o nuo šiol šis apribojimas yra galimas dėl naujų OPAL dujotiekio eksploatavimo sąlygų, kurias nulėmė ginčijamas sprendimas.
- 39 Pirmiausia reikia pažymėti, kad, nepaisant to, jog Lenkijos Respublika teikia didelę reikšmę šiems papildomiems įrodymams, jų nebuvo 2016 m. gruodžio 16 d. laikinųjų apsaugos priemonių prašyme. Be to, nesant reikalo šiuo etapu priimti sprendimo dėl to, ar yra šių dokumentų turinio ir ginčijamo sprendimo ryšys, pakanka pažymėti, kad iš pirmo žvilgsnio nurodomą grėsmę lemia 2015 m. gegužės 19 d. Energetikos reguliavimo tarnybos sprendimo įgyvendinimas, turėjęs įvykti vėliausiai 2017 m. gegužės mėn. Per posėdį Lenkijos Respublika Bendrojo Teismo pirmininkui pranešė, kad jis dar neįgyvendintas. Taigi, jei šių represinių veiksmų būtų praktiškai imtasi po šio įgyvendinimo, tikriausiai tai būtų naujos aplinkybės, leidžiančios Lenkijos Respublikai pagal Procedūros reglamento 160 straipsnį kreiptis į laikinąsias apsaugos priemones taikančią teisėją, kuris galėtų pritaikyti naują vykdymo sustabdymo priemonę *inaudita altera parte* pagal Procedūros reglamento 157 straipsnio 2 dalį, siekdamas, kad būtų laikinai vėl taikomi teisės aktai, kurie buvo taikomi prieš įgyvendinant ginčijamame sprendime numatytą sistemą, kol bus priimtas sprendimas dėl naujo prašymo pagrįstumo atsižvelgiant į naujas faktines aplinkybes.

- 40 Todėl reikia konstatuoti, jog, neįrodžiusi, kad greitu laiku patirs nurodomą žalą, Lenkijos Respublika neįvykdė sąlygos, pagal kurią ji negali laukti, kol pagrindinėje byloje bus paskelbtas Bendrojo Teismo sprendimas, nes patirs nurodomą žalą.
- 41 Kitaip būtų tik tuo atveju, jei nurodyti įvykiai susiklostytų jau dabar ir nurodoma žalinga situacija būtų negrįžtama. Atrodo, jog Lenkijos Respublika mano, kad pagal šios bylos faktines aplinkybes tokią išvadą galima daryti, nes *Gazprom* būsimuose metiniuose aukcionuose, susijusiuose su 50 % perdavimo pajėgumų, kurie buvo atlaisvinti ginčijamu sprendimu, galės atlikti ilgalaikes rezervacijas, dėl kurių susidarytų tokia situacija, kad ginčijamo sprendimo teisinės pasekmės truktų gerokai ilgesnį laikotarpį nei jo teisinės galios laikotarpis.
- 42 Pirma, Lenkijos Respublika pabrėžia, kad aukcionuose paskirstomi perdavimo pajėgumai pagal naująsias OPAL dujotiekio naudojimo sąlygas galės būti rezervuojami penkiolikai metų. Ji teigia, jog reikia tikėtis, kad *Gazprom* rezervuos didžiąją perdavimo pajėgumų dalį šiam laikotarpiui, taip įtvirtindama šios nutarties 32 punkte aprašytą situaciją artimiausiems penkiolikai metų.
- 43 Antra, ji patikslina, kad iš rezervacijų, kaip iš privatinės teisės sutarčių, kils fizinių ar juridinių asmenų teisės ir pareigos, kurios ginamos neatsižvelgiant į pagrindinės bylos baigtį. Jos teigimu, net panaikinus ginčijamą sprendimą dujų perdavimo ar tiekimo per OPAL dujotiekį sutartys negalės būti panaikintos. Ji taip pat pabrėžia, kad dėl šių perdavimo sutarčių bus lygiagrečiai sudaromos komercinės dujų prekybos sutartys, todėl atsiras papildoma kliūtis nutraukti perdavimo sutartis.
- 44 Vis dėlto reikia pažymėti, kad ši analizė grindžiama klaidingu Sutartyse nustatytos teisinės sistemos veikimo supratimu (šiuo klausimu žr. 1964 m. liepos 15 d. Sprendimą *Costa*, 6/64, EU:C:1964:66, p. 1158). Jeigu ginčijamas sprendimas būtų panaikintas, OPAL dujotiekio naudojimo sąlygos, kurias buvo leista taikyti ginčijamame sprendime, nebėtų taikomos. Todėl negalėtų būti įgyvendinamas joks privatinės teisės aktas, grindžiamas šiomis sąlygomis. Komisija ir Vokietijos Federacinė Respublika pagrįstai nurodė šį aspektą savo procesiniuose dokumentuose ir per 2017 m. liepos 5 d. posėdį.
- 45 Šiuo klausimu, be teisinių kliūčių, kurių buvimas negalima pripažinti, kaip priminta šios nutarties 44 punkte, Lenkijos Respublika nurodo, kad kiltų praktinių sunkumų įgyvendinant tokio panaikinimo pasekmes. Tačiau ir šį prieštaravimą reikia atmesti. Iš tiesų, kaip Komisija pabrėžia savo 2017 m. sausio 16 d. atsakymuose į Bendrojo Teismo pirmininko 2016 m. gruodžio 23 d. pateiktus klausimus, jei Bendrasis Teismas panaikintų ginčijamą sprendimą, reikėtų pripažinti negaliojančia metinių pajėgumų produktų rezervaciją laikotarpiui po Bendrojo Teismo sprendimo paskelbimo, nes ji susijusi su skirtingais metiniais produktais, kurie gali būti rezervuoti penkiolikos metų laikotarpiui, tik jeigu būtų sujungti su kitais produktais, taigi tai yra vieni nuo kitų nepriklausantys produktai. Be to, iš dujų perdavimui OPAL dujotiekiu taikomos sutarties bendrųjų sąlygų, kurias pateikė Komisija, matyti, kad tinklo naudotojų ir OGT sudaryta perdavimo sutartis, kiek ji susijusi su pajėgumų produktų įsigijimu per aukcioną, gali būti iš karto nutraukta dėl svarbių priežasčių, o jei Bendrasis Teismas panaikintų ginčijamą sprendimą, tai neabejotinai būtų svarbi priežastis. Komisija pagrįstai priduria, kad šis panaikinimas būtų nenumatyta aplinkybė, sukelianti teisinių pasekmių sutarčiai, t. y. ji suteiktų pagrindą pritaikyti šios sutarties sąlygas. Be to, pagal šias bendrąsias sąlygas OGT leidžiama pakeisti sutarties sąlygas, jeigu reikia atsižvelgti į teisinės padėties pasikeitimą, pavyzdžiui, dėl tarptautinio teismo priimto sprendimo. Taip pat atrodo, jog *a priori* negalima atmesti galimybės, kad, atsižvelgiant į Bendrajame Teisme nagrinėjamą bylą, į visas pasirašomas sutartis dėl būsimų aukcionų (pavyzdžiui, į galutinės vartotojų grandies sutartis, kurias sudaro *Gazprom* tiekiamų dujų perdavimo, paskirstymo ir tiekimo procese dalyvaujantys operatoriai, taip pat į komercinės dujų prekybos sutartis) būtų įtraukta apsaugos sąlyga siekiant numatyti ginčijamo sprendimo galimo naujo vykdymo sustabdymo ar panaikinimo pasekmes. Bet kuriuo atveju, kadangi Bendrajame Teisme yra iškeltos bylos dėl ginčijamo sprendimo, neabejotinai kyla komercinė rizika, kurios rinkos dalyviai negali nežinoti.

- 46 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad, net įrodžius tikrumą, visos pasekmės, susijusios su šios nutarties 31 ir 32 punktuose aprašytomis dviem įvykių sekomis, tikrai neapima penkiolikos metų laikotarpio ir faktiškai apsiriboja laikotarpiu iki Bendrojo Teismo sprendimo, kuriuo užbaigiama pagrindinė byla, paskelbimo. Šiuo klausimu, pirma, reikia pažymėti, kad nors Lenkijos Respublika, reikšdama pagrindinį ieškinį, nemanė esant tikslinga pateikti prašymą nagrinėti bylą taikant pagreitintą procedūrą, negalima atmesti galimybės, kad Bendrasis Teismas *ex officio* nuspręs priimti sprendimą šioje byloje taikydamas šią procedūrą pagal Procedūros reglamento 151 straipsnio 2 dalį. Jeigu taip nebūtų, vis vien įmanoma, kad, atsižvelgiant į aplinkybes, gali būti nuspręsta šią bylą išnagrinėti pirmenybės tvarka pagal to paties reglamento 67 straipsnio 2 dalį. Antra, pastabose dėl Vokietijos Federacinės Respublikos procesinio dokumento Lenkijos Respublika pažymi, kad jos žalą visų pirma lemia galimi dujų tranzito per Sąjungą būdų pakeitimai. Kaip nurodyta šios nutarties 35 ir 36 punktuose, šiai aplinkybei susiklostyti neleidžia ne tik šiuo metu bent iki 2020 m. galiojantys teisiniai dokumentai, bet ir tai, kad yra specifinių teisių gynimo priemonių, tarp jų – galimybė kreiptis į laikinąsias apsaugos priemones taikant teisėją, remiantis naujomis faktinėmis aplinkybėmis, o tai užtikrina Lenkijos Respublikai veiksmingą teisminę apsaugą nagrinėjant jos bylą teisme, jei šie dokumentai būtų pažeisti. Todėl tik šios nutarties 31 punkte aprašytas atvejis, kurį numatė Lenkijos Respublika, galėtų susiklostyti per laikotarpį iki Bendrojo Teismo sprendimo, kuriuo užbaigiama pagrindinė byla, priėmimo. Šis atvejis, t. y. kad *Gazprom* išnaudos 90 % OPAL dujotiekio perdavimo pajėgumų, savaime nereiškia, kad Lenkijos Respublika patirs žalą, t. y. grėsmę, susijusią su dujų tiekimo į Lenkiją saugumu. Todėl, nors šios situacijos pasekmės būtų negrįžtamos, reikalavimas įrodyti didelę ir nepataisomą žalą Lenkijos Respublikai, pateisinančią prašomų laikinųjų priemonių taikymą, nėra įvykdytas.
- 47 Taigi iš to, kas išdėstyta, matyti, jog Lenkijos Respublika nepateikė įrodymų, kad negali laukti, kol baigsis su pagrindiniu ieškiniu susijęs procesas, pati nepatirdama didelės ir nepataisomos žalos dėl ginčijamo sprendimo vykdymo.
- 48 Remiantis tuo darytina išvada, kad skubos sąlyga neįvykdyta, todėl šis laikinųjų apsaugos priemonių prašymas turi būti atmestas ir nėra reikalo nagrinėti sąlygos, susijusios su *fumus boni juris* egzistavimu, ir palyginti esamų interesų.

Dėl prašymo taikyti proceso organizavimo priemonės

- 49 2017 m. sausio 13 d. pateiktu prašymu taikyti proceso organizavimo priemonės Lenkijos Respublika iš esmės prašo Bendrojo Teismo įpareigoti Komisiją pateikti informaciją, susijusią su:
- pasekmėmis, kurių sukelia ginčijamo sprendimo taikymas, ypatingą dėmesį atkreipiant į su OPAL dujotiekio perdavimo pajėgumais susijusių aukcionų, kurie buvo rengiami per ginčijamo sprendimo taikymo laikotarpį, skaičių ir pobūdį, taip pat šių aukcionų rezultatus ir dujų srautų padidėjimą (pagal kiekį ir procentinę dalį) OPAL dujotiekyje, palyginti su buvusiu laikotarpiu,
 - 2016 m. gruodžio 23 d. Nutarties *Lenkija / Komisija* (T-883/16 R), kuria įpareigota sustabdyti ginčijamo sprendimo vykdymą, įgyvendinimo taisyklėmis paaiškinant OPAL dujotiekio perdavimo pajėgumų aukcionų organizavimo po minėtos nutarties paskelbimo dienos priežastis ir nurodant dujų srautų OPAL dujotiekyje padidėjimą (pagal kiekį ir procentinę dalį) po nutarties paskelbimo dienos.
- 50 Šiuo klausimu, pirma, pakanka pažymėti, kad nors gali kilti pagrįstų klausimų dėl faktinių aplinkybių, susijusių su perdavimo OPAL dujotiekiu pajėgumų naudojimu po 2016 m. gruodžio 23 d. Nutarties *Lenkija / Komisija* (T-883/16 R) priėmimo, iš bylos medžiagos matyti, kad, pirma, šio dujotiekio naudojimas šiuo metu reglamentuojamas pagal sąlygas, kurios buvo taikomos prieš priimant ginčijamą sprendimą, ir, antra, 2017 m. kovo 6 d. numatyti aukcionai, dėl kurių Lenkijos Respublika manė esant labai svarbu išsiaiškinti šias aplinkybes, neįvyko.

- 51 Antra, nors per 2017 m. liepos 5 d. posėdį Vokietijos Federacinė Respublika patvirtino, kad kai kurios sutartys, susijusios su aukcionais, surengtais prieš priimant 2016 m. gruodžio 23 d. Nutartį *Lenkija / Komisija* (T-883/16 R), buvo vykdomos pažeidžiant laikinas apsaugos priemones taikančio teisėjo nutartyse paskelbto sustabdymo pasekmes, ji pabrėžė šioje situacijoje susidariusią painiavą. Iš tiesų priėmus minėtą nutartį buvo iškelta byla *Oberlandesgericht Düsseldorf* (Diuseldorfo aukštesnysis apygardos teismas, Vokietija) ir 2016 m. gruodžio 30 d. priimtas sprendimas, kuriuo sustabdytas 2016 m. lapkričio 28 d. OGT ir *BNetzA* sudarytos sutarties vykdymas. Taigi Vokietijos Federacinė Respublika, kaip ji pati pripažino per posėdį, klaidingai manė, kad 2016 m. gruodžio 23 d. Nutartis *Lenkija / Komisija* (T-883/16 R) buvo susijusi tik su būsimų aukcionų organizavimu ir nekėlė jokių pasekmių sutarčių, susijusių su buvusių aukcionų organizavimu, vykdymui. Atsižvelgdama į paskesnę prekybą, vykusią nagrinėjant šią bylą, Vokietijos Federacinė Respublika mano, kad toks klaidingas aiškinimas negali pasikartoti tiek tuo atveju, jeigu laikinas apsaugos priemones taikantis teisėjas ir vėl sustabdytų ginčijamo sprendimo vykdymą, tiek ir tuo atveju, jeigu Bendrasis Teismas ginčijamą sprendimą panaikintų. Šiuo klausimu ji patikslino, kad pagal Vokietijos teisės aktus jai suteikiami įgaliojimai taikyti įpareigojimus *BNetzA*, kurių pakaktų siekiant užtikrinti visišką Bendrojo Teismo ir laikinas apsaugos priemones taikančių jo teisėjų sprendimų veiksmingumą.
- 52 Taigi neatrodo būtina gauti minėtame prašyme nurodytą informaciją, todėl ją reikia atmesti.
- 53 Pagal Procedūros reglamento 158 straipsnio 5 dalį bylinėjimosi išlaidų klausimo nagrinėjimas atidedamas.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDROJO TEISMO PIRMININKAS

nutaria:

- 1. Atmesti laikinųjų apsaugos priemonių prašymą.**
- 2. Panaikinti 2016 m. gruodžio 23 d. Nutartį *Lenkija / Komisija* (T-883/16 R).**
- 3. Atidėti klausimo dėl bylinėjimosi išlaidų nagrinėjimą.**

Priimta 2017 m. liepos 21 d. Liuksemburge.

Kancleris
E. Coulon

Pirmininkas
M. Jaeger